

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

A BAJAI SZABADELVÉPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház I. emelet.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Főszerkesztő:
Dr. Lemberger Ármin
Felelős szerkesztő:
Horovitz Gusztáv

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

A HÉT TÜKRE.

Vasárnap, augusztus 14-én.

Eötvös Károly Nagy-Körösi beszímlő beszédet tart.

Bubics Zsigmond kassai püspök gyémánt miséjét ünnepli.

Az országos tüzoltó-kiállítás megnyitása.
Kamimura szétverte a vladivosztoki hajórajt
Togó megsemmisítette a port-arthuri flottát.

Hétfő, augusztus 15-én.

Goluchowski külügyminisztert a király Ischiben kihallgatásán fogadta.

A czár az újszülött trónörökösöt több testőrczred tulajdonosává nevezte ki.

A czár Blazov tábornokot kultuszminiszterré nevezte ki.

A Rurik nevű orosz páncezést a japánok elsüllyesztették

Withöf orosz tengernagyot a »Cezarevitsen« ellenséges gránát megölte.

Kedd, augusztus 16-án.

A király Marienbadban találkozott Edvard angol királlyal.

Tisza gróf miniszterelnök Bécsbe érkezett és résztvett a közös miniszteri tanácskozás.

Császáka érseket Kalocsán elmenették.
Tallán földművelésügyi miniszter Andor nevű fia Lipiken öngyilkos lett.

Oyama tábornagy felszólította Stössel tábornokot, hogy az idegenek hagyják el Port-Arthurt.

A semleges kikötőbe futott orosz hajókat leszerelik.

Szerda, augusztus 17-én.

A főrendiház ülést tartott.
Gyöngyösön ötszáz ház leégett és 3000 ember hajléktalan lett.

Az orosz czár elörlötte a testi fenyítéket.
A budapesti malom munkások sztrájkba álltak.

Stössel felszólították Port-Arthur kapitányára.

Boris nagyherceget véglegesen visszahívták a harczteréről.

Csütörtök, augusztus 18-án.

A király 74-ik születésnapja.
Budapesten megkezdtek a nemzetközi tüzoltó-kongresszust.

A király visszaérkezett Ischibe.
Port-Arthur kapitányozója elmaradt. A vár ostroma teljes erővel megindult.

TÁRCSA.

Amit a malom is csikorog . . .

Írta: Graeza János.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárczája. —

Szomoruan, magányosan áll egy szélmalom ott a martonos székeken. Unalmában csakugy lézeng idebb-odább. Mikor néhanapján megindul, (pedig nagyon sokszor megindul, anélkül, hogy valami hajtáná) lassan, lomhán lapátolja a levegőt szél irányába. Akkor is olyan istentelen csikorgást, valami emberi hanghoz hasonló panaszos sirást visz vége, hogy a kóbor ebálat ijedten vág a pusztának . . . A hang pedig fűzi, hajtja, a szárnyékig. Ott aztán szűköl, nyöszörög félelmében, néha-néha fájdalmasan vonít a másként csöndes éjszakába . . .

Amint a hang megűti fülét, a vernyeges képi juhászlegény oda szól a számadóhoz:

— Hallj ked, Gergő bátyám, ri mán a Fenyő Mártony malma!

Ri az még tudja Isten hány esztendődig. Suttogyerek vótam, mikor a dolog esett; osztán ma már az ötvenedik nyarat taposom, mégis minden nap hallatszík . . . Nem is lesz annak vége tán soha. Nem annak . . .

— Mi ri úgy benne, bátyám, hogy az ember szive megesis rajta?

— Hát aszongyák, a Fenyő Mártony hazajár lelke . . .

Kikap egy paraszt, rágyujt. Néhány darabot

Péntek, augusztus 19-én.

A képviselőház a főrendiház üzeneteinek átvételre czéljából formális ülést tartott.

A nemzetközi tüzoltó-kongresszus második napja.

Az oroszok jobb szárnyát Tiaulisán mellett a japánok megkerülik.

Szombat, augusztus 20-án.

Szent István ünnepe.

Egy bölcső.

(II.) Halvány orczával fekszik habfehér ágyán a minden oroszok czárnője, aki szenvedéseiben egyenlő az utolsó muzsik munkától, szenvedéstől összetört feleségével Fájdalommal hozta világra ő is gyermekét, az ő arczát is beragyogták az anyaság mosolya, mikor tudtára adták, hogy fiual ajándékozta meg hatalmas urát, a fehér oroszok czárját, és trónörökösöt adott a nagy birodalomnak.

Az anya ágya mellé odatették az aranyveretű bölcsőt és patyolatba, selyembe burkolva, semmiről sem tudva, aluszsa édes gyermekálmait az, akinek jöttét ezer aggodalom, reménység várta és akinek jöttére sokak szívében öröm, milliók szívében elszánt gyűlölet kél életre.

Háromszázegy ágyulövés hirdette a Kreml bástyáiról a kis jóvevény megérkezését, ezer és ezer óhít templomban zendültek meg a hálazsolozsmák az Ég urához, hogy fiut adott a Romanovok uralkodó sarjának. És míg ilyen ünneplik a nagy eseményt, azalatt véres színjétekben lövöldözik halomra az orosz nép erős hajtásait és az ágyudörgés a távoli harczteréről éppen olyan erősen hangzik be a gyermekágyban fekvő anya füleibe, mint a Kremlből elsütött háromszázegy ágyulövés dőreje.

Véres árnyak lebegik be a czárné betegszobáját és a szegény anya lázalmából fölriadva, félő szorongással tekint a piczi bölcsőre, melyben Oroszország jövődö czárja, mosolyogva álmaiban, angyalokkal játszadozik.

Míg a halál fantomjai üznek a beteg anya képzeletében pokoli játékok, azalatt künn a nagyvilágban a tett propagandája suttoyva készíti elő a most még csecsemő, de majdan orosz czár számára a halalos csapdát, melyet a czári trón minden várományosának már bölcsőjében elkészítenek.

Szegény gyermek! Mennyivel nagyobb boldogság várt volna rá akkor, ha a hatalmas birodalom bármely elrejtett zugában látta volna is meg a világítogt és nem állt volna körül bölcsőjét nagy méltóságot viselő funkcionáriusok, nem hirdette volna születését háromszázegy ágyulövés és nem imádkoztak volna — ki tudja nem-e hiába — élete boldogságáért.

A czári apa elhalmozta a porontyot minden elképzelhető kitüntetéssel. Megtette az Isten tudja hány testőrczred tulajdonosává, kinevezte annyi ezred parancsnokának, hogy képesek volnának egy országot megvédelmezni, de ki tudja képesek lesznek-e őt magát a kétségbeesés sötét lovagjai ellen is megvédeni. A fiu születésének öröme az apa eltörülte a botbüntetés, de ugyanakkor ezrével haladnak a száműzöttek Szibéria hómezőin és ezeknek lánczcsörgései sokkal messzebbre hallatszanak, mint a czári ukáz parancsszava, mert a botütések Oroszországban czári parancs ellenére is kijárnak boldog-boldogtalannak.

És az a szegény fiu, kinek születése ilyen fölfordulást okozott, ha felnő, semmivel sem lesz különb elődeinél és rá sem vár külön sors, mint elődeire.

vet a tüzre, könyekre támaszkodik és pipáját erősen szívja, belebámul annak fölcsapó lángjába . . .

Ezek a búsán elősködő, egyszerű juhász emberek, ugy megszokták, mintha máskép nem is lehetne. Eleinte el-elhagyta ajkukat egy-egy »Uram Jézusom segits«-szerű főhész, de később ugy beleszoktak, mint az újonnan befogott csikó a hámba.

Itt, ezek az emberek hisznek még a babonában. Ilyenkor megelevenedni látják a kis korukban hallott meséket. Hiszik a tüzes, lángot fújó szörnyeteket, a hétféjú sárkányt, az elátkozott kastélyt, a kacsalábonforgó házat, a bujdosó királyfit, a vasorru bábát, a seprőn nyargaló boszorkányt, mi egymást . . .

Hanemhát a Fenyő Márton története kicsit több a mesénél. Van abba valóság is. Van bizony. De bárcsak ne lenne! Nem fájna ugy a kisérteties nyikorgás, az a micsodás, valami emberi hanghoz hasonló panaszos sirás . . .

Nem csikorgott valamikor ilyen panaszosan az a malom. De olyan szépen kattogott, hogy a hatodik határon is ritkította párját. El is ment a hire messze földekre. Hozták az őrlőt bőven, bőségesen. Nem volt annak egy percnyi megállása se. Ha egy kis szél fujt, éjjel-nappal mindig kattogott, forgott, zugott, hányta a cigánykereket olyan szépen, gyönyörűségeen, hogy öröm volt nézni, hallgatni . . .

Jóralaló, becsteltes ember volt a molnár, Fenyő Márton. Apró, de elég vaskos, meglett természetű. Kis növését még a véka nyomása is segítette kisebbiteni. Apjáról maradt rá az a malom, a vele

járó két holdnyi telekkel együtt. Arra megint az apjáról maradt. Igy szállt a malom tovább-tovább: apáról, fiura. Vele együtt aztán a mesterség is.

Mi közünk nekünk, hogy melyik szép-apja építette azt a malmot? Elég az hozzá, hogy akkor az övé volt, a Fenyő Mártoné. Az ő idejében virágzott legjobban a szél-molnárság. Előtte se ugy, utána meg éppen nem fog. Nem is olyan idők járnak mostanság, mint akkor tájban . . . Magával söpörte a haladó kor, az emberi tudás: a kezdetleges, régi miegymást . . . Bizony, sok mesterségre beborult. Nem egyszer hallunk olyasforma kifakadást:

— Hej fonákjárul áll a mostani világ . . . Talán azért is olyan rossz! A szegény emberre meg éppen megsűnt . . . No de nem így vót ez valamikor!

Bizony nem. A Fenyő Márton molnársága alatt mimáknét volt minden!

Amennyit le, annyit föl is . . .

Ugy beszélik, Fenyő Márton, a molnár, egyszer elment Kanizsára vásárra, ahonnan másodmagával jött haza. Asszonyt hozott a házhoz. Csinos, takaros menyecskét. Valami elanyátlanodott árva lánykán akadt meg a szeme. Tiszta lelkű, jószívű ember volt. Nem igen kereste, mije van? Neki asszony kellett. Jó gazdasszony, hű feleség . . .

Takarékos, jó gazdasszonyt kapott, hanem a hűségére követ hajthatott. Hiába volt Fenyő Márton gyöngéd, figyelmes ember, csak máshoz húzott az az asszony. A gazdaságban nem, csak a szeretetben.

Csupán esztendeig éltek békességben, napfényes

A világ minden részéről jönnek az üdvözlő táviratok, melyben ünneplik a trónörökös születését és ugyanakkor ugyancsak a világ minden részéről titkos jelekkel folynak élénk sürgönyváltások, melyek halált kiáltanak a kis jövevényre.

Kérdés, hogy melyik kívánságok lesznek erőteljesebbek? A jök-e, vagy a rosszak? Melyiknek lesz foganatja a jónak-e, vagy a rossznak? Ki tudja, hogy a bölcső felett-e a boldogság vagy a halál angyala virraszt-e?

Szegény fiú! jobb lett volna muzsiknak születned.

Politikai hírek.

A képviselőház ülése. A képviselőház e hó 19-én, pénteken, déli 12 órakor alakult ülést tartott, amelyen báró Feilitzsch Arthur alelnök elnököl. A képviselőház ebben az ülésben átvette a főrendiház üzenetét arról, hogy ott is megszavaztatták a képviselőház által elintéztet törvényjavaslatokat, minnek folytán a határozatok országos határozatokká emeltek. Ugyancsak péntek délután 4 órakor az összegegyezett bizottság is ülésezett, amikor is megállapították, hogy a két Ház határozatai teljesen egyöntetűek és egybehangzóak, s így most már a törvényjavaslatok szentesítés végett a királynak terjesztetnek föl.

Törlekse a főrendiház névsorából. A főrendiház augusztus 17-én tartott ülésében báró Bánffy Dezsőt, képviselővé történt választása következtében, Császká György kalocsai érseket, gróf Zay Albertet, Czorda Bódogot, báró Nopcsa Ferenczet, Horthy Istvánt és Szontagh Pált elhalálozás miatt a főrendiház névjegyzékéből törölte.

Zmeskál Zoltán és a néppárt. Zmeskál Zoltán néppárti képviselő levelet intézett gróf Zichy Aladárhoz, a néppárt elnökéhez, melyben tudatja, hogy értesülvén a néppárt minapi határozatáról, mely rosszalta a hercegprímásról tett nyilatkozatát, levonta a konzekvenciákat és kilép a párt kötelékéből.

A pécsai választás. Aradról jelentik, hogy a megye központi választmányja a pécsai választást augusztus 26-ára tűzte ki. Választási elnök Varjassy Árpád tanfelügyelő lesz. A pécsai választók *Herceg* Ferenczet kérték fel a jelöltség elfogadására.

Az orosz trónörökös ellenségei. Alig, hogy megszületett az orosz trón vára-várt örököse, máris összeesküvés tárgyát képezi alig gügyögő személye. Az orosz forradalmi szocialisták Gentben titkos értekezletet tartottak, amelyen megbeszélték követendő magatartásukat az új orosz trónörökös születése által beállott változás következtében. A szocialisták a trónörökös születése folytán hevesebb ellenállásra törekcsenek. Míg ő habfehér csipkék között angyalokkal álmodik, halálát készítik elő elszánt összeesküvők. Szegény gyermeknek kár volt megszületnie.

boldogságban. Már a másik évben sötét felhők tolokodtak házas életük mosolygó egére . . .

Attól kezdve az örülthöz emberek a malom jó hírelv elhordták az asszony rossz híret is . . .

Nem kattogott, nem forgott olyan szépen, olyan gyönyörűségezen azontul a malom. Volt már zugásában valami félemlítő, valami fenyegető . . .

Nyirkos, lucskos idők jártak már napok óta. Olyan se ősz, se tél. A csipős, hideg felszél metszően süvöltött végig a pusztaságon. Irgalmatlan, bolond idő az olyan. Vagy valami közeli változást: havat, vagy hosszantartó változatlanságot jelent . . . Egy árva lelket sem lehetett látni semerre, sehoh se.

Esteledett . . .

Fenyő Márton megállította a malmot, bevonta a vitorla-ponyvát. Mára elég lesz a munkából . . . Kezébe vette somfa botját és irányt választott a pusztába. Ugy napáldozat felé haladt.

A száraz haraszt be-besüppedt lába alatt, csörgött, ropogott. A szél meg körül-körül nyargalászta. Kacagott fülebe rémesen, ijésztően . . . Kévs vártatva szálángozni kezdett az első hó. Bele-belesapott lázas, égő arczába. Olyankor hideg borzongás futott rajta keresztül, a botot jobban szorította markában . . .

Jókora cska utat tett már a horgasi útirújáráson, mikor világosság, valami pástortűz ütött szemébe. Arra tartott.

Közeledtére a tűz mellett nyújtózó puli neszelni kezdett.

— Csitt, te . . . Tiszteséges szándéku ember aligha gyön ilyen lelket-ugrasztó időben . . . Hanem hát hagy győjön . . . csigatta a juhász a kutját.

A Vatikán és az olasz trónörökös születése.

Helena királyné közeli lebetegedésére való tekintettel a Vatikán már intézkedett, hogy milyen állást foglaljon a katolikus papság abban az esetben, ha a trónörökös fog születni. A pápai körlevél, amely erre vonatkozólag megjelent, azt mondta, hogyha az újszülött fiú lesz és a *romai herceg* címet kapja, az összes érsekek és püspökök tapintatosan, de mégis erősen értesítsek az olasz kormányt, hogy *ezt ők támadásnak tekintik a szentségek ellen* és sem az egyházi jellegű szertartásokon, sem világi jellegű ünnepélyeken nem vehetnek részt. A kóriart végül a régi egyházi állam lelkeszeihez fordul és felszólítja őket, hogy a születés örömeire ne tartsanak istenszerteleket a székesegyházakban, hanem csak az olyan templomokban, amelyekre a városi hatóságok hatásköre kiterjed, de itt is tartózkodjanak a »pro rege« könyörgés elmondásától.

A gondolat szabadsága.

(1) A tudományt palackokra fejtő vaskalaposág, az, mely megriadvá húzza be kutatásainak csápjait ósdi csigaházába, mihelyt az önálló gondolkodás mérsen előretörő áramlata érinti, szégyenletes kudarcot vallott a mult heten. Akiknek elrompult érzéke nyomban elkábul, ha nem az elsárgult foliansokból kiáradó penészszag, hanem a szabad gondolkodás friss, életős szele csap feléjük, akik rögtön anathemával akarják sújtani a bátor kutatót, ki új ösvényt óhajt vágni a tudományos haladás parlagra kárhoztatott mezőin, azok kénytelenek voltak csuf vereséggel visszabuzjni sötét denéver-oduikba.

De hát voltaképp mi is volt bűne a szegény, erkölcsi halálra ítélt *Somló* Bódognak? Mi is volt az a szörnyűségis crimen, amelyért magára zudította a nagyváradi kir. jogakadémia érdemes tanár-tetületének, az ő szerető kartársainak, bős haragját? Miért hangzott fel újra korusban a véres csatakiáltás, mely az emberiség legrégibb ideje óta bürokkhelyre kényszeríti, kereszte feszíti, lobogó máglyára veti a szabad szellem vértanúit?

Szegény Somló Bódognak bűne mindössze az volt, hogy tantárgyának tudományos mivélése közepette érvényre juttatni akarta azt az elvet, melyet Lessing a felvilágosodás sarkkövének mond »legyen bátoraságod *saját* eszeddel élni.« Bűne mindössze az volt, hogy szabadszárnyalásu gondolkodásának röptében lennen hirdette, hogy sokkal több dolgok vannak az égbén és a földön, mintsem a nagyváradi kollégák egész bölcsesség-tudományá, egész szellemi törpesége, sejtetni képes.

Bűne mindössze az volt, hogy tudományos vizsgálódásainak szellős fokairól új jelszavakat vitt be környezetének füllébe, dohos légkörébe, hogy a maradiság, az állhatatosság törvényei helyett hitt a fejlődés, a haladás örök princípiumaiban.

Mert lelkeknek izzó meggyőződésével hirdette azt a bölcsészeti rendszert, melynek zsoldjában egy

Azonközben Fenyő Márton is oda ért. Ott szaporázta már a szárnyék elején. A puli hangos ugatással szaladt fogadására. Bozók Simon is, mert így hitták a juhászt, kampója után nézett. De csakhamar letette.

— Aggyon Isten, Bozók Simon!

— Fogagy Isten.

— Hogy végzik kentek?

— Ehun-e vergődünk . . .

Többet se szolt Bozók Simon. Csak oda heveredett a tűzhöz, igazgatta, piszkálgatta. Dobott rá. Széles válu, erős csontu ember volt. Oly negyven év körül. Az a kis növésű Fenyő Márton a hóna alatt könnyen elfért volna. Igazi juhász ember volt. Azon fajtából, aki egyebet sem ósmer, csak a pusztát, meg a bürgét.

— No, még azt se kérdi ked, Bozók Simon, mi szél hozott?

— Majd megmondod, ha akarod, ócsém. Kitelek az időbül; ugy vélem, nem rínak otthun utánad . . . Mi?

Itt már a Fenyő feleségét értette Bozók Simon. Lángot is vetett halatára Fenyő Márton arca, de az első indulatját lenyelte. Korállotta még a szólás idejét. Csak izgett, mozgott, tekingélt ide-oda. Keresett, tapogatózott a szó után: hogy hát, hogy is kezdje csak?

Nagysókára kitört belőle:

— Megloptak a böcsületömben, Bozók Simon!

— Az se igaz, de igaz legyen.

— Igaz, nagyon is igaz. Ke'd vót a gazember, Bozók Simon! Azért tartottam ide igyenyest, azért . . .

Darwin, egy Spencer, a tudományos világ legelőkelőbb bajnokai állottak, itélte a nagyváradi tudós testület az erkölcsi capitis deminutióra. A vallásatlanság súlyos vádját hangoztatták ellene, mert hive egy filozófiai elméletnek, az evolúciónak, mely a természetben előforduló jelenségeket természeti, mechanikus okokra vezeti vissza.

Ahelyett, hogy a tudós kollegium kiállott volna a mérkövés porondjára és meggyőző érvekkel kimutató volna, hogy az a filozófiai elmélet téves alapokon nyugszik, ahelyett, hogy a tudomány tiszta fegyvereivel küzdött volna saját meggyőződésének érvényre jutása mellett, csirájában el akarta fojtani az önálló kutatás bátor szellemét és kicsinyes vádaskodásával kerékkötő gyanánt állott oda a gondolat szabad nyilvánítása, a tudomány önalkotta csapásokon való előrenyomulása él.

Mindenkinek kétségtelen, elvitázhatatlan joga, hogy valamely tudományos rendszert tévtannak jelentsen ki, de ahhoz már sem egyesnek, sem semmiféle testületi szervezetnek nincs joga, hogy bárkit is üldözzön és bojkottáljon csak azért, mert az illető által hirdettet és vallott eszmék ellenkeznek az ő nézeteivel, az ő felfogásával.

Chinai fállal venni körül a tudományos kutatást, a szellem bátor sasröptét, Prokrusteszes ágyba szorítani a gondolat merész szárnyalását, az egyelő azzal, hogy folyamatában örökre megakasszuk az emberiség szellemi fejlődését, hogy elsatnyulásra, elcsenevészedségre kárhoztassuk a tudományt magasba törő szálfáját.

Minden eszme, mely lépcsőfokot jelent az emberiség haladásában, csak hosszas vajadás, csak fájdalmas küzködés után született a világra. Sok csalódás görebjén átszűrődve, sok véres sebekből borítva, jégcszesedett ki egy-egy tudományos elmélet, egy-egy általánosan elismert igazság.

Mily hosszadalmas procedurán kell keresztülmennie az arany nemes érczének, míg minden salaktól megtisztulva, eredeti fényében gyönyörködteheti a szemet! A gyémánt is csak hosszas csiszolás és köszörülés után válik igaz drágakövé!

A tunya veszteglés, a hagyományokhoz való göröcsös ragaszkodás nem vitte előbbre soha az emberiséget a haladás via triumphálisán, — az emberi nem legbecesebb javai csak a szellemi versengés csörtető fegyverzájában, csak az eszmék kicserelésének forrongó tusájában fogamzottak.

Ne szóljuk meg tehát, ne dobjunk könnyelmű vádaskodással követ arra a mérsen előretörő kutatóra, ki tudományos hitvallását az eredeti, az önálló szellem bátoraságával valjja és hirdeti.

Ép ezért tisztelettel és hódolattal hajtjuk meg zászlónkat Berzevicsy Albert m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter előtt, ki amidőn elzárta fülét a nagyváradi kollegium gyermekek besugásai előtt és amidőn megmutatta, hogy a tudományos érdemet jutalmazni mindenkor kész, nem eléggé méltá-

— Ki mondta ezt, te ember? . . . ordított föl Bozók Simon.

— Mindenki azt mondta, minden kutya azt ugatta, hogy a boldogságom megtrónója: Bozók Simon, de nem adtam rá . . . Csak mikor a ke'd kampóját ott találtam a házamban, akkor hittem el mindent . . . Hanem meghalsz érte, Bozók Simon, a kutya teremtésit!

Avall oszt a villámlásnál is gyorsabban csapott somfa botjával Bozók Simon fejére. Az ütés vasfejet talált: a bot ketté törtött. Bozók Simon se volt rest, fölkapta a kampóját s ugy vágta vakszemen Fenyő Márton, hogy az szó nélkül összeesett. Többet se ütött rá. Elég volt az egy élet kioltására . . .

Régen, régen történt már ez . . .

A tett helyét körül hanczikolták a juhászok; gyópit, árktát benőtte a vérenhizott kutyafejű . . .

Attul kezdve hallatsz, mikor a malom járó (sokszor magátul is megindul) az a gyakori sóhajtás, nyüzörgés, valami emberi hanghoz hasonló panaszos sírás . . .

Azóta Isten tudja hányadik embere van a molnár özevényének, Fenyő Magdának . . . Minden esztendőben kettő, három. Hol ez, hol az . . . Egészsen föl Szentesig, a Tisza mentén le Becsésig: mindenki azt mondja, minden kutya azt ugatja, a malom is azt csikorogja:

— Rossz vagy te, rossz már a lelked is, Fenyő Magda!

A malom is azt csikorogja . . .

Sylva (Erzsébet román királyné) érdekes cikket írt erről a témáról egy folyóiratban, amelyben egybe-köt a következőket mondja:

... A legtöbb asszony, ha hizásnak indul, a legborzotóbb soványító kuráknak veti magát alá. Sokan rendszeresen koplálnak, mások ismét fűzik magukat a végtelenségig és így szándékosan alá-ássák egészségüket. Néhány év előtt történt, hogy egy meglehetősen hosszú betegségéből felépülve, azt vettem észre, hogy hizni kezdek. Természetesen, ez nekem épp oly kellemetlen volt, mint akármely más asszonynak. De azért óvakodtam az erőszakos kuráktól. Reformruhákat csináltattam magamnak, csakhogy nem neveztem azokat így, mert akkor még nem találták fel ezt a kifejezést. Türel-lemmel viseltem ezeket a bő, redős ruhákat, amelyek a testformákat egészen elrejtik, miután orvosi-aim azt mondták, hogy egészségem teljes helyre-álltával, minden tekintetben mérsékelt ételadom mellett, ismét le fogok soványodni. De kicsoda erőszakos eszközökhöz fordul némely asszony, aki nem akarja, hogy formái kissé teltebbek legyenek. Nem gondolják meg, hogy egy anyának, akinek már egy-két serdültebb gyermeke van, nem is áll jól a so-ványos termet. Vannak termetek, melyeknek ugy-yszólván szükségük van arra, hogy kissé megtejljenek. Ismertem egy csodaszép fiatal asszonyt: úde volt, mint egy róza, friss, az egész asszonyka maga volt az egészség. Férjével a legnagyobb boldogságban élt, egyetlen kis fiát rajongásig szerette. A fiatal pár az asszony apjának a házában lakott, ki orvos volt. Fiacskájuk testben és lélekben egyaránt szé-pen fejlődött, mint az oly gyermek rendszeren, aki szakadatlanul anyja oldala mellett van. Egyszer aztán az asszonykán aggasztó változást lehetett észre venni. Arcza sápadt lett, szeméi beestek, olyan volt, mintha csak most épült volna fel valami súlyos betegségéből. Édes atyja, aki valóságos bál-ványozta a fiatal anyát, megdöbbenne kutatott a változás után. Kitént, hogy a boldogtalan asszony, hogy leszoványodjék, „tyroidin”-nak nevezett, ártalmatlannak híresztelt szert használt. Az asszony, anélkül, hogy atyjának, az általánosan ismert orvos-professzornak be merete volna vallani, az átkos szert nagy mennyiségben szerezte be és titokban már hónapok óta használta. Három hónap múlva a szerencsétlen fiatal asszonyra lehetetlen volt ráis-merni. Kétségbe esett atyja Karlsbadba küldte leányát, azonban alig nyolcznapot ott tartózkodás után meghalt. Asszonyok okujatok!

— **Lopás.** *Tettinger* Teréz bogyoni illetőségű, f. hó 18-én este *Faldium* Éva ugyanottani ill. hely-beli cselédeleánytól meghalt. A szállást azahál közönte meg, hogy *Faldumtól* 74 kor. értékű ruhát ellopott. A csendőrség elfogta.

— **Ablakbeverés.** E. hó 16-ára virradóra *Schnegon* József Czifrusz-utczai lakása 5 ablaklaktá-ját bevették *Auth* Mihály szövőseged és *Harbei* Jakab cipészseged. A csendőrök ellenök a fejlele-tést megtették.

— **Hangverseny.** A „Bajai Ipartestület” Ház-alapja javára 1904. évi augusztus hó 27-én este 8 óraker sajt háza összes termében Dankó Gábor fia zenekara mellett hangverseny-, dialog-és monol-oggal egybekötött jótékonycélu zártkörű táncze-sztélyt rendez, a következő műsorral: 1. **Boute-en-Train, grand Galop de Concert par Ketterer a quatre mains.** Előadják 4 kézen: *Dallmann Ella* és *Rosenberg Adrienne* kisasszonyok. 2. **A régi iparosok és testületeik.** Felolvasás, tartja: *Kálmán Kolos* fégimnáziumi tanár ur. 3. *Gaal Ferencz V. Rhapsodie Hongroise.* Zongorán elő-adja: *Dallmann Ella* kisasszony. 4. Katalinból: **Édes, édes álom.** Szövegét írta: dr. Béli Izor. Zenéjét szerze: Fejér Jenő. **Kalocsai legények és kalocsai menyecskek.** Eredeti népdal énekhangra és zenére ártira: Káldy Gyula. **Minek turbékoltok bugó vadgalambok.** Hubay Jenőtől, éneki: *Mar-czell Andorné* urnő, zongorán kíséri *ifj. Szigriszt István* ur. 5. Székely Imre. **I. nagy magyar Rhapsodia.** Zongorán előadja: *Rosenberg Adri-enne* kisasszony. 6. a) Schumann R. **Träumerei.** b) Zsadányi A. **Boka kesergője.** Hegedűn előadja: *Tarján Emil* budapesti mérnök ur. 7. Gabányi. **Egy baleset,** dialog. Előadják: *Budai Irén* kis-asszony és *Klein Ferencz* ur. 8. Gabányi. **A ka-kasülön.** Vig monolog, előadja: *Góddár Lajos* ur.

Az akasztófa.

Lapunk múlt számában a fenti címmel egy cikk jelent meg, mely elítéli az államhatalomnak nővel szemben elkövetett kegyetlenkedését. Cik-künkre Sz. J. aláírással az alább közölt ellenvéle-ményt kaptuk. A cikknek szivesen adunk helyet, mert elveinkkel megegyezik: az eseményeket több-féle világításban föltüntet és bár a cikkben fog-laltak fölfogásunkkal homlokegyenest ellenkeznek, természetes, hogy fölfogásunkon mit sem változtat.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Ha már Ön egy különálló cikket szánt a „Bajai Hirlap” mult heti számában a Misejvszky kisasszony felakasztása törtéirájának, engedje meg, hogy az e tárgy felett alkotott nézetemnek, mely az Önével sokban ellenkezik, szintén kifejezést adhassak.

A „Hét” egyik utolsó száma egy feminista hölgy levelét közli, amelyben ez méltatlankodás-nak ad kifejezést, a miért mindenki a felakasztott leány szépségéről és fiatalágáról kesereg és ebből az alaphangból, a szép leány megölésének elszomorító tudatából indulva ki, szidják szörnyű elkeseredéssel az orosz igazságszolgáltatást és vele együtt mindent, ami orosz. És ebbe a hibába Ön is belesik kedves „H. G.”, nem tudom ta-lán önkénytelenül, talán a nagyobb hatás kedvé-ért, de mindenesetre az objektív fölfogás rovására, amikor azon kesereg, hogy a durva pribékek szentségtelen markukkal annak a fiatal leánynak „hőföhér” nyakát kitekerik. Hát persze szentség-telenség és elkeserítő vadság, egy fiatal, szép leány tulérzékeny fejcsékjében megfogamzott ár-tatlan gondolat miatt galudul kitekerni azt a hú-főhérr nyakat, de gondolja meg, hogy mivé zsu-gorodik mindez össze, ha eltekintünk minden szépségtől, ifjuságtól és hőföhérségtől és csupán csak az van szemünk előtt, hogy tépést csinál munkánál, sem nem szép, sem nem fiatal, sem nem hőföhér, de igenis áthatva a nihilisták mind-ent romboló, gyilkos, államelles és jóérzésű ember előtt szükségyszerűleg gyűlöletes eszmétől, lázító iratokat csempész a hadseregnek szánt té-pések közé. Ugyan tessék csak elgondolni, hát olyan csekélység, olyan együgyű, ártatlan tréfa élt, amely az orosz államhatalomnak és igazsá-gszolgáltatásnak felháborodás helyett csak moso-lyogni kelljen? Hát nem jogos-e, hogy az az állam, legyen az akár orosz, akár spanyol, vagy magyar, mely vad és véres háborut visel már hónapok óta és tegyik még hozzá: szerencsét-lenül, mondom nem jogos-e, hogy a legerélye-sebb módon igyekezzék meggátolni minden olyan törekvést, mely hadserege demoralizációját ki-sérti meg és nem jogos-e, hogy azonnal, könyör-telenül letyegen láb alól mindenkit, aki a jelen körülmények között ellene akár fegyverrel, akár nyomdafestékekkel harcol?

Képzje el, hogy valaki élő szóval a hadse-reg sorai között a fegyelem megtagadására lázít, mi lenne annak a büntetése? Pedig azt csak a körülállók, a szomszédok hallják. Nem szászor inkább megérdemli-e a legiszonyabb büntetést az, aki elárasztja az egész hadsereget ilyen tenden-tiájú iratokkal, amiből egy is — kézzel-kézre adva — megmételyezheti az egész hadsereg lel-két? Ugy-e nem is olyan csekélység ez?

De eltekintve mindentől: ha valaki, akár férfi, akár nő, megtagadva a legszentebb érzt, a hazaszeretet, sajtá hazája ellen fordul, annak romlását elősegíteni igyekezik, egyszóval elárulja, az nem érdemel mást, mint a legelrettentőbb büntetést és bizony ki kell annak tekerni a nya-kát, ha még oly hőföhér is.

És ez természetes is. Mert amikor az a nő a lázító iratokat a tépések közé csempészte, tudta nagyon jól, hogy mit tesz és semmi más szán-déka, mint a hadseregben az elégedetlenséget, esetleg a lázongást szítani, nem lehetett. Szóval megtett az ő csekély erejéhez mérten mindent, amit a hatalom ellen megtehetett, igazságos tehát, hogy az a hatalom is a törvény által megenge-gedett legszigorú büntetést alkalmazza vele szem-ben és ha alkalmazta, csak jogosan és igazságos-san járt el. Misejvszky kisasszony megkapta azt, amit megérdemelt és amire tulontul is részolgált. Vagyok tisztelt Szerkesztő urnak stb.

Sz. J.

Helyi tarka krónika.

A milői vénus.

(§) Egy hirtelen meggazdagodott uriember Párisba utazott a feleségével. Mikor már összejár-ták és végignézték a város nevezetességeit, bevá-rálási körútra indultak. Tarka öszevisszaságban öszevászároaltak mindent, amit csak kínáltak nekik, kezdve az automobilon, egészen a milői Vénus márványutánzatáig.

Mikor a milői Vénus márványszobrát a laká-sukra szállították, az asszony kíváncsián nézegeti a csonka női alakot, végre kérdi az urát:

— Mennyit fizettél ezért a törött szoborért?
— Ötezer frankot, feleli a férj.
— Nő! Adtál volna ötszáz frankkal többet, legalább meg volna mind a két keze.

Igy véli restorálhatni ő nagysága pénzzel még a milői Vénust is.

Ingyen fürdök.

I. czikk.

Évekkel ezelőtt e lapok feszegették a kérdést, miért nem állíthat fel városunk tanácsa a közönség pénzéből uszodát, melyben a szegény emberek és azok gyermekei megfürdöhetnek, felüdülhetnek? Akkori cikkeink nem voltak eredményesek, amit nem hiúságból, hanem az okon sajnálunk, mert egy közszükséglet maradt kielégítetlen. Most ismét szóva tesszük az ügyet azzal a jó reménységgel, hogy talán több eredményt tudunk elérni oly ügyben, mely mindig fontos, mindig égetően szükséges.

Ha a hir nem hazudik, egy a most folyó, va-lóban reketten nyáron alig mult el hét, hogy egy-két gyermek nem fulladt volna a vízbe akkor, amikor a hőségétől elcsigázott testét a hűs hullámokban fel akarta üdíteni. Elgondolni is borzasztó a szülék fájdalomát, látván, hogy gyermekük, kin annyi szere-ttel csüggett, kiktől annyi reményük megvalósi-tását remélték, egy pillanat alatt megszűntek létezni. De nem kevéssé borzasztó elgondolni, hogy a gon-dokat viselő apát, avagy a szerető, önfeláldozó anyát ragadja el a hullámsírba egy tovaröppenő pillanat.

Hivatalos szemmel és hivatalos szeműven vizsgálva az ilyen haláleseteket, azt lehetne mondani, hogy a szabadban fürdőni tilos, ne menjen hát oda senkiséim fürdőni. De ha érző ember, érző szívvel vizsgálódik, elmélkedik e dolgok felett, úgy belátja, hogy a szabadban való fürdés a szegény embernél nem a rendelettel való ellenkezés, hanem könnyű-nen méltányolható ellenállhatatlan vágy kielégítése.

Mert könnyű prédikálni a törvények, rende-letek és szabályzatok pontos betartását annak, aki, ha szerény körülmények közt él is, de megtudja magának szerezni a szükségességeket. Am mit tegyen, hogy tudjon ellentállni a kísértésnek a szegény ember, a reggeltől napestig dolgozó szegény mun-kás, férfi, nő és gyermek egyaránt, ha teste a forró-ságtól el van csigázva és maga előtt látja a hűs habokat? Az dobjá rá az első követ, aki hasonló körülmények közt nem úgy tenne, mint tesznek azok, akik félre teszik a törvényt és rendeletet, fürdőnek a szabadban addig, míg egyik-másik társuk ott nem marad a habokban.

Ugy véljük azonban, hogy a szegény ember szükségleteiről gondoskodni kötelesség is. Kötele-sége az egyes jobbmódonak akkor, ha a szegény kéri, de kötelessége a köznek kérés nélkül is, mert az Isten képre teremődött az ember és nem gaz-dagnak vagy szegénynek, hanem egyelőnek. Eppen ezért a gazdagnak kötelessége oda hatni, hogy a szegény ne érezze szegénységét. A köznek, az erkölcsi testületeknek pedig kettős kötelessége, mert a szegényért való gondoskodás fokozza a szegény ember munkabírástát, keresőképességét is.

Ilyenkor augusztus végén készül városunk költségvetése. Talán visszhangra talál kérsünk és épített városunk hatósága ingyen uszodát, amelyet az esztendőre használatba is vehetnek és megment-hetünk vele néhány lelket.

N y i l t t é r .*)

Legjobb üdítő ital

MATTONI/FELE

GIESSHÜBLER

Természetes égetvényes

SÁVANYUVÍZ

A dugó elegeles

Ize tiszta, szénsava gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet felfrissíti

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

KÖZGAZDASÁG.

Bajai gabona árak.

Buza	50 kilogrammonként	10.80 —/11 kor.
Rozs	50	7.60/7.70
Kétszeres	50	8 —/8.20
Kukoricza	50	7 —/7.10
Zab	50	6.65/6.70
Árpa	50	7 —/7 —
Bab	50	12 —/12.50

Szerkesztői üzenet.

E. I. igazgató helyben. Megkaptuk és a jövő számban ismertetni fogjuk.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 db) kevéssé megsérült finom, enyhé

pipere-szappant

rózsa, lilomtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirághból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

BUDAPEST, VIII., Bezerédy-utca 3. szám.

14280/1904. kig. szám.

Hirdetmény.

Baja thjf. városi tanács felhívja a szülőket és gyámokat, hogy a szeptember hó 1-éig, 3-ik, 4-ik és 5-ik életévüket betöltött gyermekeiket, szeptember hótól kezdve a városban lévő bármily jellegű kisdodóvába, vagy menedékházba járassák, ami annyival inkább áll érdekében, mert ezen helyeken rendszeres felügyelet alatt vannak, testi és szellemi fejlődésük elősegítettik és valláserkösi irányu nevelésben részesülnek.

Az 1901. évi XV. t.-cz. 4 §-a értelmében figyelmeztetnek egyuttal azon szülők vagy gyámok, kik a 3—6 éves gyermekeket egész évben, annak minden napján, elfoglaltságuk vagy más ok miatt folytonos gondozásban és felügyeletben részesíteni nem képesek, ezen gyermekeket a kisdodóvádkba vagy menedékházba küldeni tartoznak, mert különben 20 fillértől 1 koronáig fokozatosan emelkedő és ismételt kirovandó pénzbírságban fognának elmarasztaltatni.

Baja, 1904. évi augusztus 12-én.

polgármester helyett:

Erdélyi
főjegyző.

14734/1904. kig. szám.

Hirdetmény.

Baja város 1904. évi állandó illetmények utáni IV. oszt. ker. adó kivetési lajstroma a város számvevőségénél (városi székház, emelet 15. sz. könyvelői hivatal) 1904. évi augusztus 22-től augusztus 30-ig bezárólag 8 napon át közszemlélre kitétetik.

Felhívtnak az érdekeltek, hogy a kivetést tekintvén, a netáni sérelmes kiróvás ellen és pedig azon adózók, kik már a múlt évben is megvoltak róva, a közszemlélre kitételről számított 8 nap; azon adózók pedig, kik ez évben első ízben rovatnak meg, ezen adónak adókönyveskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt, felszólamlásaitak Baja város tanácsi iktató hivatalába nyújtásuk be.

Baja, 1904. évi augusztus hó 14-én.

polgármester helyett:

Erdélyi
főjegyző.

4448/1904. sz. kap.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak 1876. évi 13258. sz. a. kiadott rendeletének 3. pontja, valamint az állami központi mérték hitelesítő bizottságnak 1897. évben kiadott utasítás 1. §. értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy minden forgalomba levő ürmérték (hordó, liter stb.) valahányszor javítás alá kerül, a rajtok levő hitelesítés a javítást végző iparos által büntetés terhe mellett megsemmisítendő és mindaddig nem hozható forgalomba, amíg újra hitelesítve nincs.

Miért is felhívtnak a helybeli bádogos iparosok, mérleg- és súlyjavítással foglalkozó iparosok, nemkülönbön a kádár iparosok, szesz- és ecetgyárosok, valamint a borkereskedők is, hogy a javítás alá kerülő ürmértékeiket mindaddig forgalomba ne hozzák, míg az újból hitelesítve nincsenek.

Ez ellen vétők szigoruan fognak büntettetni.
Baja, 1904. évi augusztus hó 13-án.

Scheibner,
r. kapitány.

Közyűlési meghívó.**A Délmagyarországi Gyapjufonó és Vattagyár Részvénytársaság**

tekintve, hogy a f. évi augusztus hó 14-ére egybehiva volt rendkívüli közgyűlés határozatképes nem volt, a részvénytársasági alapszabályok 7-ik §-a értelmében, **folgó évi augusztus hó 30-án délután 5 órakor** saját **gyári** helyiségében

ujabb

rendkívüli közgyűlést

tart,

melyre a t. részvényeseket ezuton hívja meg.

Kelt Baján, 1904. évi augusztus hó 14-ik napján.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat :

a) Határozathozatal a részvénytársaság felszámolása tárgyában. Felszámoló kirendelése.

b) Indítvány a társasági vagyonnak miékné való értékesítése iránt.

c) A jegyzőkönyv aláírásával megbízandó két részvényes megválasztása.

d) Esetleges indítványok, melyek, ha részvényesek által terjesztettek elő, csak az esetben tárgyalhatók, ha a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal az igazgatóságnak megokolt indítvánnyal bejelentettek*.

* 20. §. A közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazottjaik által résztvenni szándékozó részvényesek kötelesek 3 nappal a közgyűlés előtt részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt, a társaság pénztáránál igazolójegy ellenében letenni.

KOLLÁR A. BAJA

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-, ÉS RAJSZERKERESKEDÉSE,

KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE,

A »BAJAI HIRLAP« KIADÓHIVATALA.

Mindenemű könyvnyomdai munkák, ugymint: könyvek, folyóiratok, bál- és lakodalmi meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek, számlák, levélpapírok, levélborítékok, körlevelek, gyászjelentések, árjegyzékek, falragaszok, stb. a legizlésebb és diszes kivitelben készítettnek.

Községi-, közigazgatási- és ügyvédi nyomtatványok nagy raktára.

Előfizetések bármely heti vagy napilapokra, valamint külföldi folyóiratokra az eredeti áron vétetnek fel.

Minden bárhol megjelent és hirdetett művek a boltiáron megszerezhetők. Ugyisint azok a legkedvezőbb részlelfizelésre is szállíttatnak.

Bármilyen könyvnyomdai munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Hirdetések a Bajai Hirlap részére a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Szegedi Kereskedelmi és Iparbank

Bajai fiókjintézete

Drescher Gyula-féle házban.

Jutányos módozatok és olcsó kamattételek mellett nyújt:
Törlesztéses és kamatozó jelzálog-kölcsönöket,

Váltókölcsönöket,

Előleget értékpapirokra és árukra,
Vesz és elad értékpapirokat és idegen pénzeket,

Bevált szelvényeket,

Elfogad takarékbetéteket és betéteket
folyószámlán (Cheque-forgalom.)

Elvállal tőzsdei megbízásokat,

Valamint eszközöl minden egyéb a
bankszakmába vágó műveleteket.

DUPLA VILLANYDELEJES

kereszt

vasgy

csillag.

D. R. G. M. 88.503. sz.

Gyógyít és felüdít jótállás mellett: közhvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia (eszkór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88.503 sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmisen használt, ott kérem az én készülékemet megkíséríteni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknel alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknel alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

SCHEFFER D. SÁNDOR
BUDAPEST, VIII., Bezerédy-utca 3-ik szám.

A „Bajai Hirlap“

könyvnyomdájában
egy szedő- és könyvkötő tanuló
felvétetik.

EGY AMERIKAI GYORSFŐZŐ

ÉS

EGY HÁZTARTÁSI MÉRLEG INGYEN.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktárból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-árukat és pedig:

- 6 drb mexikói ezüst asztali kés,
- 6 „ „ „ evővillát,
- 6 „ „ „ evőkanalat,
- 12 „ „ „ kávéskanál,
- 6 „ kiváló desszertkést,
- 6 „ „ desszertvillát,
- 1 „ mexikói-ezüst levesmerítő kanalat,
- 1 „ mexikói-ezüst tejmerítőt,
- 2 „ eleg. szalon asztali gyertya-tartót.

46 drb összesen 6 frt 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12^{1/2} kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (beül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Scheffer D. Sándor

BUDAPEST, VIII., Bezerédy-utca 3. sz.

Magyar Mübutorgyár Részv.-Társaság BÉKÉSCSABA.

FIÓKTELEPEK: NAGYVÁRAD.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCZA. BAJA. VOLT MÉSZÁROS-FÉLE HÁZ.

Képviselő: Gáspár Ármin.

MODERN BUTOR.

Teljes lakásberendezések.

Legolcsóbb gyári árak.

Mindenféle diszitő- és kárpitos munkák
elvégeztetnek.

14900/1904. kig. szám.

Hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy a községi mezőőri tartásdíj a folyó évi földadó előírás 19 (tizenkilenc) százalékosan állapított meg az 1904. évre és egyben megállapítottak azon birtokosok, kik az 1894. évi XII. t.-cikk alapján a községi mezőőri tartási költségekhez folyó évre hozzájárulni nem kötelesek.

Erről az érdekelte birtokosok az 1866. évi XXI. t.-cikk 8. §-a értelmében azzal értesítettek, hogy ezen intézkedés ellen e város polgármestere útján az 1904. évi XII. t.-cikk 102. §-a értelmében a város közigazgatási bizottsághoz 15 (tizenöt) nap alatt felelkezéssel élni jogukban áll.

Baja, 1904. évi augusztus hó 17-én tartott tanácsülésöl.

Dr. Hegedüs Aladár
polgármester.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„Répáti“ a legjelesebb égvényes
gyógy-savanyuvíz,

mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dus, főleg kötött szén-sav-tartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbetegségeknél, gyulladási hólyag és közhvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborviz!

Mint a belserveszet betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszerűs mind legolcsóbb gyógyítószer, úgy is, mint páratlan élvezeti italt a „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljatjuk.

Kapható: Stampfl Jenő urnál Baja.